

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum V. Quod Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Reg. S. Benedic̃ti c. 58. n. 39. Sanchez tom. 2. l. 6. mor. c. 18. n. 7. & videri potest Tribemius de Viris illust. c. 8. per paupertatis enim studium Religiosi à rebus terrenis abstracti, Deo se committunt specialius, atque ejus providentiã reguntur, atque augentur.

Notandum quartum, Si quibus ob specialem rationem, in ipsis perspectam, specialia privilegia concessa sint, ij verò ab ea ratione, aut vitæ instituto recedant, privilegia data amittere debent, atque communi cum alijs jure censerentur; nam tunc cessat finis, & causa concessionis: atque iste est quidam abusus privilegiorum, prout docui l. 1. tr. 4. c. 22. n. 24. ex quo fundamento jureconsulti dicunt, quòd studiosi in Academia, si non studeant, nec conventus frequentent, studiorum privilegij non gaudeant.

Notandum quintum, Non tantum singuli Religiosi, sed etiam tota Religioforum communitas transferre se potest ad Ordinem strictiorem, ejus habitum, & regulam assumendo, & ita ampliatur c. licet 18. de reg. & docet Abbas hic num. 2. Sanchez 2. Mor. l. 6. c. 7. n. 7.

CAPITULUM IV.

Super.

PARAPHRASIS.

Aliquis Canonicus regularis, qui in morte proprium contra regulam retinuisse inventus fuit, rursus à Priore monitus fuerit, ut resignaret, inter alios fratres sepulturam accepit: de hac re interrogatus Clemens III. respondit, quòd Canonicus iste non tantum Christianam sepulturam privari debuisset, sed etiam modo, si sine magno scandalo fieri potest, ab ipsa Ecclesia proijci; id verò si in posterum contingat, in similibus casibus agendum.

SUMMARIUM.

1. Regularis proprium habens in morte non debet in loco sacro sepeliri.

2. Quando exhumandis non sint male sepulti in loco sacro?
3. Rescripta Principum an ad similes casus se extendant?

Notandum primum. Si regularis proprium habere in morte repertus sit, non debet in loco sacro sepeliri, imò si sepultus est, exhumandus & abijciendus est. Adverte, quod dixi, si repertus sit; necessarium enim est, ut de facto, seu crimine cognoscatur, ideòque non tantum materialiter pecuniam illum habuisse penes se, sed quòd ut propriam tenuerit, atque ita, ut factum hoc nulla probabilitate à Religioſæ paupertatis violatione excusari queat. Ita Barbosa hic.

Notandum secundum. Si corpus contra sacros Canones scienter, aut ignoranter loco sacro sepultum sit v. g. hæretici notorij, usurarij, Religiosi proprietarij, & sine gravi scandalo exhumari, sive ossa ejus extrahi, & abijci non possint, relinqui debent. Ita notant Innoc. And. & Abbas hic.

Notandum tertium. Si Princeps super aliquo casu consultus rescribat, ad eundem modum in similibus postea casibus procedi potest, & debet, ut hic dicitur, & in Legge ff. de const. princip. dummodo talis princeps sit, qui solus absque proceribus, seu paribus regni, legem communem condere possit.

CAPITULUM V.

Quod Deo

PARAPHRASIS.

Plebanus S. Gabini officium suum resignans, coram Canonicis Regularibus promissionem fecit, de suscipienda Religione; sed Parochiani ejus, considerantes eum laudabiliter præfuisse, ab Episcopo Florent. impetrarunt, ut ibidem curam parochiæ retineret; sed & Apostolicæ Sedis legatus petitioni eorum annuit, atque ipsemet quoque monasterij ejus Prælati manendi licentiam dedit; quam obrem

Kkk

obrem

obrem parochiani ab *Innoc. III.* petiverunt, ut quod à Cardinale, Legato, & Episcopo, concessum fuit, ratum haberet. Respondet Papa, licet in *Conc. Latera. sub. Alexan. III. supra in c. 2. hoc tit.* cautum sit, ne Monachi per villas, & oppida, in quibuscunque parochialibus Ecclesijs ponantur singuli, quia tamen id specialiter non cavetur de Regul. Canonicis, qui, licet à sanctorum Monachorum consortio alieni non reputentur, tamen regulam laxiorem habent; sed & ipsi Monachi secundum antiquiores Canones ad Ecclesiarum parochialium regimen, atque presbyterium ordinari possunt, eò quod prædicationis officium, quod privilegiatum est, exercere oporteat: idè huic postulationi se annuere hac conditione, ut dum plebani officium exercet, unum Regularem Canonicum secum habeat ad cautelam, si commodè fieri possit, ut illius in his, quæ Dei sunt, & regularis observationis consortio, & solatio perfrui possit.

SUMMARIUM.

1. Possunt supplicare Parochiani Episcopo pro retinendo suo Parocho, qui utiliter officium suum præstat.
2. Resignatio beneficii, quæ non fit in manibus Superioris legitimi Ecclesiastici, suspensa est ad arbitrium Superioris.
3. Quæ de Monachis, sub statûs Religiosi ratione, in jure statuuntur, de Religiosis omnibus in commune viventibus intelligenda sunt, nisi specialia obstant.
4. De antiquo jure poterant Monachi cura animarum, extra sua monasteria, in secularibus Ecclesijs præfici, si utilitas, aut necessitas exigebat, quod de jure hodierno non licet.
5. Canonicus Regularis seculari parochia cum debita licentia præficiatur, socium tamen, qui ejusdem Ordinis sit, secum habere debet.

PRO intellectu cap. adverte, quod plebanus iste promissionem, sive votum à Prælato acceptatum, ediderit de professione facienda, postea verò petiverint Parochiani, ut post voti executionem, sive conceptum habitum, editamque professionem solennem, officium parochiale retinere possit:

Notandum primò. Parochiani mittendum, ut per modum supplicationis instent apud Episcopum, ut curatus qui officium utiliter præstitit, ab ipsius removeatur; cujusmodi petitioni attendendum erit, nisi major utilitas, vel necessitas amotionem postulet, vel impeditur curatus, eà ex causâ petat, ut Religionem ingrediatur, tunc enim impediri non debet. *c. 2. causa 9. q. 2.*

Notandum secundò. Si Beneficium beneficium resignet propria auctoritate in manibus Superioris, jus, & efficacia designationis, est suspensa; pendet enim ex hoc, num Superior resignationem acceptare, an verò ad manendum compellere velit. Ita hic *Innoc. & Abbas n. 4.* & citat in c. quod in dubijs 8. de renuntiatione.

Notandum tertio. Licet, quæ de Monachis sub ratione statûs Religiosi in jure statuta sunt, etiam ad Canonicos Regulares, & omnes Religiosos in communis viventes transferri debeant, argum. c. 2. l. 111. & notavit hic *Hofst.* secus tamen est de eisdem de ijs, quæ de Monachis decernuntur, ob speciale eorum Institutum, quod Regularibus Canonicis distinguntur, & delictet, ut magis vitæ contemplativæ, & strictiori disciplinæ addicti sint, quare Pontifex hic ait, quod de Monachis est decretum, ne ad Parochiales Ecclesias promovantur, id ad Canonicos Regulares non est transferendum.

Notandum quarto. Secundum antiquos Canones concessum erat, ut Monachi in monasterijs evocarentur, & Ecclesiarum curæ præficerentur, si Ecclesiæ necessitas vel utilitas postularer. *c. in parochia 37. c. 1. pro 34. c. ne pro cujuslibet 37. causa 11. q. 1.*

Cùm ad Monasterium.

PARAPHRASIS.

Innocentius III. quinque hic puncta de Monachis decernit, quæ etiam confirmata reperies in *Clement. ne in agro S. ult. hoc tit.* Primò circa vestes, ne lineis utantur: qua de re videri potest *Rodriquez tom. 2. regul. q. 27. a. 1.* & plura in citata *Clementina*, & in *regula S. Benedicti*. Secundò, De paupertate, non proprium aliquis habeat &c. Videri potest *S. Gregor. M. L. 4. Dialog. 6. § 5.* Adijcit verò Papa hic, si alicui Monacho (eademque est ratio aliorum Regularium) specialiter aliquid datum fuerit, ut Abbati, Priori, vel Cellario resignet; videri potest *regula S. Benedicti 33. & 34. & quæ dixi l. 4. tr. 5. c. 7. q. ult.* Tertiò, De silentio servando, maxime in oratorio, refectorio, & dormitorio, prout videre licet in declaratione circa regulam S. Benedicti 52. ubi additur, pars quædam Claustri, circa Capitulum, id est, in ambitu, uti ait Trithemius in decretis rubrica hujus Capituli. Quartò, De cibis, carniæ abstinencia, & de infirmis; videri potest *Reg. S. Bened. 34. 36. & sequentes*. Quintò, De administrationibus, & officiis committendis, & ut ij, quibus committuntur, sint fideles ac discreti, atque ita commissio fiat, ut cum oportet, sine contradictione revocari possit; videri potest *Sanchez cir. c. 29.* ubi rectè monet n. 112. licet ejusmodi obedientiarj ad nutum Abbatis revocari possint, non tamen morte ejus revocari, prout etiam docui in *c. ult. de precario*, & n. 115. licet contra Abbatem amoventem agere non possit obedientarius, posse tamen agere contra alium, si quis eum amoveat, aut expellat, cum verè possideat, ideòque de spolio, si pellatur, agere possit; idemque dicendum, si Religiosus vestibus, aut libris spoliatur,

Kkk 2

NON

Ratio erat, quòd officium prædicandi, seu cura animarum esset privilegiata, ut ob eam Monachum à contemplatione, & solitudine sua revocare liceret; postea verò id immutatum fuit quoad Monachos, ut absque dispensatione, Parochijs præfici non possent, si eæ à Conventu, aut Societate Fratrum sejunctæ essent, manente pristino jure quoad Regulares Canonicos, uti constat *ex hoc c.* At verò spectato isto tempore, neque Regulares Canonicos ad Ecclesias Parochiales, aliàsve sæculares curas (multò minùs ad beneficia simplicia) absque Papæ dispensatione promoveri posse, docent DD. nominatim *Barb. hic n. 3. Sanchez l. 7. mor. c. 29. n. 7. 1.* & dixi de hoc *l. 4. tra 3. c. 4. n. 2. & in disp. de Pralat. q. 204. in fine.*

Notandum quintum. Si Canonicus Regularis Sæculari Parochiæ cum legitima auctoritate (videlicet Pontificia secundùm hoc tempus) præfectus sit, socium Ordinis secum habere debet, si id commodè fieri possit: idemque eadem ratione dicendum de Monachis, aliisque Religiosis, prout docet *Gloss. in Clement. 1. S. ad hac verb. claus. hoc tit. And. hic n. 17.* ubi ajunt, id non esse simpliciter necessarium, eò quòd talis Religiosus ab observationibus Ordinis magna ex parte liber sit, licet habitum deferre debeat. Qua de re dixi *l. 4. t. 2. s. c. 1. prope finem.*

Sin autem Ecclesia parochialis unita sit monasterio, & in ea collocetur Religiosus à Prælato suo, ut sit tanquam Vicarius obedientiarj, tunc major ratio est, cur socium Ordinis secum habere debeat, cum ab obedientia, & observationibus Regularibus minùs liber sit, quàm si in Ecclesia sæculari Parochus esset, prout *Gloss. & Ioan. And. citatis locis* notant. Vide etiam *cap. ult. & penult. de Capell. Monach.*

* * *